

UNIwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
KATEDRA I KLINIKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH, HEPATOLOGII
I NABYTYCH NIEDOBORÓW ODPORNOŚCI
KIEROWNIK: PROF. ZW. DR HAB. MED. ARLETA KOWALA-PIASKOWSKA

ul. Szwajcarska 3
61-285 Poznań

tel. 61 8739376
fax 61 8773687
e-mail: rkaczmar@ump.edu.pl

Poznań, 9.03.2026r.

Ocena rozprawy na stopień naukowy doktora nauk medycznych

Pana Jakuba Janczury

pt. „Stłuszczeniowa choroba wątroby u chorych z przewlekłym wirusowym zapaleniem wątroby”.

Promotor: Prof. dr hab. n. med. Dorota Zarębska-Michaluk

Promotor pomocniczy: Dr n. med. Krystyna Dobrowolska

Wątroba, największy narząd mięsisty człowieka, w warunkach fizjologicznych jest producentem licznych białek, makromolekuł i wielkiej liczby związków chemicznych. Jednakże, w różnorodnych stanach chorobowych wątroby, w jej komórkach gromadzą się różne substancje, będące produktami przemiany materii, mające szkodliwy wpływ na omawiany narząd. Do najczęstszych należą związki gospodarki lipidowej. Mogą się one gromadzić w hepatocytach, np. w przebiegu choroby otyłościowej, cukrzycy, ale częściej są następstwem patologii wątroby, takich jak zapalenia, zaburzenia w układzie sercowo-naczyniowym, deficyty genetyczne i inne.

Termin: stłuszczeniowa choroba wątroby (ang. *steatotic liver disease* – SLD) jest pojęciem szerokim obejmującym różne przyczyny. Wśród zapaleń szczególne miejsce zajmują wirusowe zapalenia wątroby. Brak jest jednak bliższych danych o czynnikach sprzyjających współistniejącej chorobie

stłuszczeniowej na przebieg kliniczny oraz skuteczność leczenia przewlekłych wirusowych zapaleń wątroby typu B i C (PZWB i PZWC).

Doktorant podjął trudne wyzwanie znalezienia odpowiedzi na te problemy w warunkach codziennej praktyki klinicznej w oparciu o bogaty materiał obejmujący dużą liczbę chorych. Wyniki tych badań zawarte są w dwóch oryginalnych publikacjach oraz jednej pracy poglądowej, opublikowanych w czasopismach naukowych o uznanej renomie.

Publikacja 1

Jest to praca zbiorowa, w której Student Jakub Janczura jest pierwszym autorem, opublikowana w języku angielskim w *Archives of Internal Medicine* (IF=4,7; MNiSW=200).

Autorzy oceniali różne parametry kliniczne i laboratoryjne u 273 chorych z PZWB z trzech ośrodków klinicznych, u których w 86 przypadkach rozpoznano SLD. W podgrupie z SLD w porównaniu z podgrupą bez obecności SLD, występowały częściej choroby metaboliczne, jak otyłość czy cukrzyca, były wyższe wartości enzymów wątrobowych ALT, AST oraz niższe wartości płytek krwi. Poziom wirerii HBV DNA był podobny w obu podgrupach, a po roku leczenia NA (analogami nukleozydów/nukleotydów) uległ całkowitemu spadkowi. Wśród pacjentów z SLD dominowali chorzy płci męskiej.

Publikacja 2

W tej publikacji umieszczonej w *World Journal of Hepatology* (IF=2,5; MNiSW=100), badaniem objęto 688 chorych z PZWC, z których u 290 zdiagnozowano chorobę stłuszczeniową wątroby. W tej grupie przeważali mężczyźni, co stanowiło 62,8% oraz genotyp 3 wirusa - w przeciwieństwie do grupy SLD, gdzie przeważali chorzy płci żeńskiej. Pacjenci ze współistniejącą

chorobą stłuszczeniową wątroby byli istotnie starsi, mieli różne zaburzenia metaboliczne, wyższy BMI oraz bardziej zaawansowane włóknienie wątroby. Czynniki te wiązały się istotnie z niższą skutecznością leczenia DAA (leki o bezpośrednim działaniu przeciwwirusowym).

Jednakże autorzy doszli do wniosku, że gorsze rokowanie u osób w grupie SLD+ jest raczej związane z innymi towarzyszącymi chorobami metabolicznymi, a nie ze stłuszczeniem wątroby.

Publikacja 3

Jest to artykuł przeglądowy opublikowany w polskim czasopiśmie *Clinical and Experimental Hepatology*, w którym Doktorant jest pierwszym autorem. Tematem przewodnim są wzajemne współzależności pomiędzy stłuszczeniową chorobą wątroby a PZWB i PZWC. Autorzy przytoczyli najnowsze dane dotyczące mechanizmów stłuszczenia wątroby, jak rola genotypu GT3 wirusa, wadliwa sekrecja lipoprotein o niskiej gęstości (VLDL), wysoka aktywność kwasów tłuszczowych i inne. Większość badań dotyczy PZWC.

Tekst jest ilustrowany pięknymi, kolorowymi wykresami o dużej wartości merytorycznej i wizualnej i na końcu zawiera 57 aktualnych, dobrze dobranych pozycji piśmiennictwa.

Kolejną część rozprawy stanowi obszernie (6-stronnicowe) Podsumowanie i Wnioski. Jest to, w mojej opinii, najbardziej wartościowa część dysertacji. Przedstawiono w niej nie tylko szczegółowe wyniki badań obu prac oryginalnych, ale także ich interpretację i znaczenie w procesie terapeutycznym

Natomiast, na cenną uwagę zasługuje fakt, że w pracy przeglądowej porównano wyniki własnych badań z danymi z światowego piśmiennictwa, ale w sposób pozwalający na wykorzystanie tych obserwacji w leczeniu i rokowaniu PZWB i PZWC.

Pozwoliło to na sformułowanie trzech obszernych wniosków, dotyczących przyczyn i znaczenia występowania stłuszczeniowej choroby wątroby w przewlekłym wirusowym zapaleniu wątroby na tle zakażenia wirusami hepatotropowymi typu B i C. Równocześnie uzyskane konkretne dane mogą stanowić bardzo cenną wskazówkę do aktualizacji zaleceń klinicznych i terapeutycznych dla lekarzy zajmujących się leczeniem chorych z wirusowymi zapaleniami wątroby i współistniejącą SLD.

Ocena metodologiczna prac

Układ i wyniki podane są jasno i logicznie. Ilustracje z formie wykresów ułatwiają czytelnikowi zrozumienie tekstu. Pewnym minusem, z punktu widzenia recenzenta, jest zbyt drobna wielkość czcionek druku, która w pewnych przypadkach, np. w opisie rycin, uniemożliwia odczyt.

Dorobek naukowy Doktoranta

Doktorant jest autorem czterech prac oryginalnych z *Impact Factor* (IF=12,9) oraz 15 prac przeglądowych (IF=36,9). Łączna punktacja prac z IF wynosi więc 49,8, co w przypadku punktacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego - stanowi 1415 punktów. Ponadto, liczba cytowań (bez własnych) – 32, a index Hirscha – 4.

Ogólnie, dorobek naukowy Studenta Jakuba Janczury jest znakomity!

Podsumowanie oceny i wniosek końcowy

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska jest wybitnym, wartościowym, ukierunkowanym zestawem badań, mającym na celu określenie wpływu obecności stłuszczeniowej choroby wątroby na przebieg kliniczny, rokowanie i leczenie PZWB i PZWC. Wyniki oparte na bardzo dużej liczbie

badanych chorych i porównanie z grupą kontrolną, obejmują wszechstronne badania kliniczne, są przedstawione rzetelnie, przekonująco, z dużym akcentem pragmatycznym. Umiejętność porównywania wyników własnych z danymi z piśmiennictwa światowego, świadczy – pomimo tak młodego wieku Kandydata - o jego dużej dojrzałości naukowej. Potwierdzają to także dane bibliograficzne Doktoranta.

Na podstawie powyższych danych stwierdzam, że przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska Studenta Jakuba Janczury pt. „Stłuszczeniowa choroba wątroby u chorych z przewlekłym wirusowym zapaleniem wątroby” spełnia warunki określone w art. 187 ust. 1-4 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1571 ze zmianami).

Wnoszę do Wysokiej Rady Naukowej Instytutu Nauk Medycznych Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach o dopuszczenie Studenta Jakuba Janczury do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ponadto, ze względu na wysoką wartość naukową i praktyczną prac, wnoszę do Wysokiej Rady Naukowej Instytutu Nauk Medycznych postulat o wyróżnienie omawianej rozprawy

Katedra i Klinika Chorób Zakaźnych,
Hepatologii i Nabytych Niedoborów Odporności UM

Prof. dr hab. n. med. Iwona Mozer-Lisewska